

8/5-80.

GOLAR METALL A/S
4900 TVEDESTRAND.

Aust-Agder-Museet har med takk mottatt som gave fra Deres firma en hagebenk, støpt etter gammel modell med skulpterte og gjennombrutte vanger.

Vi forstår at De gjerne vil ha noen opplysninger om nettopp denne modellen, og her er hva vi for tiden kan si:

Såvidt vi vet, stammer alle de eksemplærer av denne benk som fra gammelt av er bevart her i distriktet, fra støperiet på Næs Jernverk, hvor de antas å være produsert i perioden ca.1850 til ca. 1880. Verket ble fra 1844 til 1884 drevet av cand.mineral. Nicolay Benjamin Aall (1805-1888). Ved firmaets konkurs og reorganisering 1884 med sønnen Nicolay Benjamin Aall (1853-19..) som direktør fortsatte masovn- og støperidriften til 1909, da masovnen ble slukket og støperidriften nedlagt. Enkelte ovner kg benker kan m.a.o. være støpt også i den siste perioden.

I perioden 1853 til 1885 tilhørte også Egeland's Jernverk N.B.Aall, som drev det parallelt med Næs og delvis med bruk av helt tilsvarende former. Det er altså mulig at denne benketypen også er produsert på Egeland i denne perioden.

Stilpreget er det vi kaller sen-empire eller Schinkelsk senklassisisme, og svarer til tiden ca.1830- ca.1860, med forbilder i den berømte tyske arkitekt K.F.Schinkels arbeider.

(Her i landet best representert ved universitetsbygningene på Karl Johan, "Logens store sal" på Bankplassen, og interiørene på Slottet).

Etpar gamle eksemplærer av benken er bevart på Strømsbo gård, Arendal, og på Næs Verk, samt i privat eie ved Tvedestrand. Kopier støpt ved Drammen Jernstøperi 1930-årene står på Norsk Folkemuseum. Kopier støpt i 1960-årene, på Akershus.

Ulf Hamran Ulf Hamran.